

« دموکراسی مستعجل و داوری تاریخ ! »

در کشوری که عدالت تعطیل است !!

در حاشیه ء برداشت هایم از آخرین مسافرت به افغانستان

محمد امین (فروتن)

قسمت سوم :

قبلأ طی یادداشتی نوشته بودم که چگونه بلند رتبه ترین ارکان مافیائی حاکم بر سرنوشت جامعه ما وقتی دست آورد های شش ، هفت سال گذشته را با آب و تاب می شمارند ؛ از وجود صد ها نسخه روزنامه و مجله همچنان دهها شبکه رادیوئی و تلویزیونی ۲۴ ساعته ، از بلند رفقن چندین برابر سطح صحی (بهداشتی) مردم نسبت به رژیم طالبان ، حضور میلیون ها جوان و کودک در مکاتب و مدارس تعلیمی و تربیتی با افتخار یاد آوری می فرمایند . نه باید از یاد بُرد که اولاً بحث ما بر سر کیفیت ها است نه بر سر کمیت ها ؛ و نه باید تنها تیراژ و عناوین بلند روزنامه ها ، وجود چندین ده شبکه های تلویزیونی جدید التأسیس ، بلند رفتن کانبانه و مصنوعی وضعیت صحی مردم و رفتن میلیون ها کودک به مکاتب و مدارس و مکاتب را مائده ها ی زمینی و از برکات « نظام جدید مافیائی » دانیست ! اما چرا باید با خود مان نعارف داشته باشیم ، علت اصلی این گونه پیشرفت کاذب چنان آشکار است که بی هیچ تردیدی اگر آن همه میلیارد ها دالر صدقات و خیراتی که با اضافه فُرست ها ی طلائی که پس از تشکیل کنفرانس « بن » و ایجاد حکومت مؤقت در افغانستان از دست داده ایم با یک محاسبه ابتدائی هم در نظر گرفته شود این کمک ها و سرازیر شدن گروهی از « راه بلدانی » که فقط دارای شناسنامه ها و به ظاهر هویت افغانی ! اند، منبع اصلی چنین پیشرفت مصنوعی محسوب میشوند. اکنون به افغانستان ، سرزمین درد ها و زخم ها باز گردیم و رشته عداستان خود را از آنجا که رها شده است دنبال کنیم ، اما پیش از این که به آن بخشی از برداشت هایم از مسافرت به افغانستان که قبلأ آغاز کرده ایم و نا تمام مانده اند بپردازم ، باید با کمال عذرخواهی از تک تک خواننده گان ارجمند این یادداشت به عرض برسانم که به دلیل وقوع سریع السیر حوادث در جامعه ما شاید نتوانم

تمامی برداشت هایم را از آخرین مسافرت به افغانستان در همین سلسله ادامه دهم . بطور خلاصه آنچه که از زندگی ام از مسافرت هایم ، بویژه از آخرین مسافرتم به کابل دریافته ام این است که مردم درد دیده افغانستان تمامی تلاش شان و دلهره ء شان این سوال است که راه کدام است؟ و چگونه با یک حالت حرکت کرد؟ تا حالت رکود و عقب ما ندگی و انحطاط معنوی و فکری اش را تبدیل به یک حالت سازندگی و حالت خلقت معنوی و فکری و اجتماعی سازند !! و میدانند که بزرگترین پیشوای معنوی خود برای بدست آوردن استقلال و شخصیت ملی خودش ، دشمنی است که استقلال و هویت ملی اش را در بدل « چند رتبه و چند مقام » از او گرفته است . بنا براین آگاهی این ملت بر اینکه نظام مافیائی حاکم کنونی چگونه از تمامی منابع فرهنگی ، معنوی و اقتصادی محروم شان کرده است و نسبت به نخان بزرگ و عظیم معنویت و اخلاق و اندیشه بیگانه ساخته است ؟

عجب و در عین حال سخت تأسف انگیز است که ما اسلوب ها ، روش ها و فورمول های کشور ها و جوامعی را که با ما در یک حوزه ء مشترک تمدنی زندگی کرده اند و دارای محیط ، تاریخ ووضع موجود مشابه با ما بوده اند و اکنون نیز دارای « درد های » شبیه به « درد های » جامعه ما اند ، فرانگرفتیم و به جای آن ها ، قالب های از قبل آماده کرده شده ای که از سوی سازنده گان آن به اندازه ء « قد و اندام » دیگر جوامع ساخته شده و در « ویترین های » متعفن شان به نمائیش گذشته اند بکار گرفتیم !! به قول " عمر مولود " یکی از بزرگترین اندیشمندان آفریقا برای نوکر ساختن و رام کردن و برای حصول اطمینان از وفاداری یک « زیر دست » با ید وی را فاقد شخصیت و هویت ساخت ، زیرا وقتی که « زیر دست » شخصیت داشته باشد نه میتواند زیر دست خوبی باشد !! و برای اینکه یک فرد و یا ملت مفتخر بر تمدن و فرهنگ پر بارخود ، خوب اطاعت کند و گوش شنوا داشته باشد ، در گام نخست باید احساس « انسان بودن » را از او گرفته شود و یا هم حد اقل پیکره ای نیمه جان آن احساس تضعیف گردد ؛ من به چشم خودم دیدم و باگوشهايم شنیدم و با قلب پُر تپش ام احساس کردم که چگونه هویت تاریخی و عزت ملی مردم افغانستان از بد نه ای مستحکم وحدت ملی در طوفان هولناک نظام خونین سرمایه داری حاکم « مافیا ئی » همچون فواره های خون بزمین میریزند . ! زیرا صاحبان شرکت های نفتی بین المللی و شرکا و « راه بلدان بومی » شان بیش و پیش از هر نیروی دیگر بخوبی میدانند و با گوشت و پوست خویش حس میکنند که هرگاه ملت و مردم افغانستان احساس کنند که دارای هویت و شخصیت انسانی و ملی اند ، هیچگونه امکان ندارد که در برابر لقمه های مادی و معنوی که سرمایه داری معاصر مافیائی جلو شان می اندازند ، این همه « دُم » « بجنband . و متحمل یک تحقیررسوای تاریخی گردد !!

شکفت انگیز و بسیار جالب است که برخی از تیوری پردازان نظام مافیائی حاکم کنونی سعی میکنند تا رابطه ء مردم و ملت واحد و بزرگ افغان با مافیائی سرمایه داری حاکم را « دیالکتیکی » « علمی !!

«و نهایت ضروری ثابت سازند ، و برای اثبات این فرضیه ء کاذبانه و مشکوک سیاسی و امنیتی نیز متوصل به تیوری های آن عده دانشمندانی میگردند که در علوم تاریخ ، جامعه شناسی وغیره رشته های زندگی دارای مدارک و سوابق نامدار علمی و فلسفی اند . از جمله این دانشمندان نامدار سوردل افریقائی الاصل است که به اعتقاد وی استعمار گران وقتی بخواهند ملت ها را رسیر، تحیر و در دام خویش در آورند از «**دیالکتیک بچه**» استفاده میکنند ، چنانچه بچه را وقتی که مادرش میزند، دعوا و تهدیدش میکند ناراحت است . و برای اینکه از حمله مادر در امان بماند، به خود مادر پناه میبرد.. این دیالکتیک سوردل است که نژاد و نظام حاکم ، برای اینکه قوم و ملت یا ادمی را به زیر مهمیز قدرت و تسلط خودش بکشد تحیر اش میکند و به قدری مذهبیش را ، ایمانش را ، آداب اش را، فکر اش را، شخصیت هایش را، گذشته اش را همه چیز اش را تحیر میکند که او برای اینکه از مسیر هایی که بوسیله انها تحیر می شود، فرار میکند به دامن خود او پناه میبرد !! چنانچه به وضوح می بینیم بچه ای که به وسیله مادر تحیر شده است و در اوج مقاومت در برابر این اهانت بزرگی که در حق وی صورت گرفته است باز هم به دامن مادر یعنی همین نظام سرمایه داری حاکم پناه میبرد . بناء می بینیم که چگونه اکثریت نیروها و کسانی که لوای اعتراض و انتقاد در برابر نظام حاکم مافیائی کنونی را در دست گرفته اند ، به مقتضای این تیوری آراسته با استدلالات به ظاهر معقول و « شبه علمی » نا خود آگاه در دامن همین مافیا ئی حاکم سیاسی و اقتصادی افتیده اند !!

تراژیدی ترین و غم انگیز ترین صحنه در چنین مسیر خونین تاریخ آنجا و آنگاه است که همین گروهی از منتقدان و به قول خود شان « **تنها اپوزیون رسمی و قانونی نظام حاکم !!** » با در دامن افتیدن مافیا ئی حاکم به چنین فاجعه پلید جاهلی که نظیر آن تنها در تاریخ قرون وسطی جامعه بشری وجود داشته است جنبه ء « علمی » ، « فزیولوژیک » ، و « فلسفی » می دهند . جالب است که این گروهی از « تیوری پردازان و « روشنفکران بزمی!! » جامعه ما که با کارت «**تنها اپوزیون رسمی نظام !!** » به بازی پرداخته اند تمامی اندیشه ها و انتقادات «**برحق و ناحق**» شانرا با مسخ و کاپی کردن تجارب و اندوخته های دیگر کشور ها و جوامع بویژه از دنیای غربی و آنهم از جنس نظام پیشرفتی سرمایه داری مبتئی بر « لبرال دموکراسی » که از لحاظ شرایط اجتماعی ، تاریخی و اقتصادی با کشور ما افغانستان هیچگونه ساخته و تشابهی ندارند و تنها با مطالعه نوشتار ها و آثار دانشمندان و فلاسفه ای از آن سرزمین ها به مقتضای منافع شخصی ، گروهی و قبیلوی خویش آنرا مناسب حال جامعه درد دیده ما نیز می پندرند بیان میکنند . از سوی دیگر همین «**اپوزیون رسمی** » و قانونی نظام حاکم در برجسته ساختن و اظهار کردن کوتاهی ها و نا راسائی ها ئی مافیائی حاکم بر افغانستان از هیچگونه تلاش مصائبیه نمی کند و سعی دارند تا کوچکترین خطای حاکمان را بزرگتر نشان دهند و همیشه با ادامه چنین وضعیت نه تنها خود را قانع میسازند بلکه اغلب گمان می کنند که

« عوام الناس » و توده های از مردم فقیر جامعه نیز پاسخ شانرا در یافته اند . !! در حالیکه مردم افغانستان میدانند که اختلاف آنها باهم در « تشخیص ذاتیقه » قدرت های خارجی است . !! لهذا با آسانی میتوان گفت که نه دولتمردان و زمامداران جامعه ما و نه هم منتقدان رسمی آنها که از مغازه ها و دوکان های سیاسی و تربیون های رسمی و نا رسمی تنها شعار های مُفت سر میدهند هیچ یکی از آنها از تاریخ پر بار میهن ما تغذیه نه می شوند . زیرا نیروهای که از تاریخ ، فرهنگ و معنویت خود غذا بگیرند دارای شخصیتی اند که میتوانند در نسل خود شان قدرت « انتخاب » را داشته و فردای شان را بسازند . بنا بر این جامعه شناسی استعماری با تمامی خصلت های ما فیائی حاکم بر سرنوشت مردم افغانستان آگاهانه و خر دمندانه برای اینکه ملت ما کاملأً فاقد شخصیت معنوی و تاریخی شود تا این مافیای غارتگر بتواند به آسانی غارت شکند و از تاریخ و مفاخر عظیم فرهنگی و مدنی جدا شان سازند تا بالاخره با یک « افتخار دروغین !!» و « فدا کاری فریبنده » ، پُشت ، پُشت نظام « **خون الود** » مافیائی کنونی را بگیرد و سرانجام در اوج چنین موج جنون و دیوانگی در صفوی از مستهلکین تولیدات کشور های صنعتی قرار گیرد ؛ و در تلاش چنین شبیه سازی با سائر مستهلکین مسابقه دائمی کنند . بدون تردید یکی از بزرگترین نمادها و مظاهری از اینگونه تقليد و شبیه سازی « نوع مصرف » است که دیوانه وار عاشق تولیدات و امتعهء کشور های صنعتی می شوند .

و در بحبوحهء هجوم چنین باد های سهمگینی از تحمل می بینیم کسانی که می خواهند خودشا نرا « شبیه » یک شخصیت علمی یا هنری و سینمائي بسازند ، تنها « مصرف » او را می پسندند و آنرا با « خلوص دل !! » تقليد می کنند و مانند لباس او لباس می پوشند و مانند وی نکته ای میزنند و مثل وی موتر و موبائل می خرند . مثل وی در پُر هزینه ترین هوتل های شهرکه در فضای تاریک و متروک شهر با منابع و مخازن غارت شده نفتی چراغان شده اند محاذل خوشی دائمی کنند و خلاصه تمامی مصرف های او را از « فرق تا نخُن » تقليد می کنند ؟ زیرا چون یکی از مظاهر شخصیت و تیپ انسان ، مصرف اوست . لهذا در گام اُخست سعی می کنند تا جهت رسیدن به این هدف ظا هرآ مهم « **اقتصادی و فرهنگی !!** » شخصیت معنوی و حقیقی اش را بگیرند تا به یک مشتری دائمی کالا های شرکت های تجاری و تولیدی شرکت های چند ملیتی مبدل گردند . آن ها تلاش های خستگی نا پذیری را به خرج می دهند تا نسل پرخاشگر و عصیانگر کنونی را با گذشته اش قیچی کند ، تا به یک گیاه و درخت خشکی مبدل شود که ریشه در خاک خود ش ندارد و نه تواند در برابر فساد و ابتدا مقاومت نشان دهد . که بُریدن از تاریخ ، بُریدن از فرهنگ ، بیگانه کردن نسل حاضر با منابع فرهنگی اش به شکل و نحوی در آمده که ملتی که دارای غنی ترین فرهنگ ها ، دارای پُر افتخارترین مذهب ها ، دارای متفرقی ترین ارزشها و اندیشه های فلسفی و عرفانی بودند و بزرگترین تجربه ها را از نظر استعداد های گونا گون بشری در جهان و تاریخ بویژه در سه دههء آخر کسب کرده ، چون با آنچه که

امروز دارند بیگانه هستند ، مبدل به انسان ها و آدم های شده اند که با ید چندین مرتبه طر ز لباس پوشیدن ها ، طرز استفاده از موتر های مودل سال همراه با تلفن موبائل را بیا موزند . !! چنانچه می بینیم وقتی همین نظام بورژوازی مافیائی در عصر جدید یعنی پس از حادثه درد ناک یازدهم سپتامبر در نتیجه ء انعقاد کنفرانس « بُن » در کسوت یک نظام « **شبيه به دموکراسی مگر مستعجل** » در کشور ما مستقر شد به نام « دموکراسی! » « علم پرستی! » ، « آزادی بیان !! » و « مبارزه علیه تروریزم !! » با ارزشهاي مدنی و مذهبی در افتاد و آرام ، آرام با فتح فریبنده ای بر قله های شامخ تمدن باستانی ما دست یافتند و به با شعار های دلفریب سیاسی مانند « **ناسیونا لیزم** » ، « **احیای ارزش های قومی !!** » و « **تجدد!!** » بر تمامی مفاسد و سنت های کهن سرزمین بزرگ ما تاختند تا مردم و ملت بدون تاریخ و بدون سنت ها و مذهب و فرهنگ در زمین از قبل شحم کرده شده ای بوجود آورند ؛ بدون هرگونه اغراق تنها افتخاری که برای چنین نسل بی هویتی می ماند ، تظاهر های مهوع در بیگانه نمائی با خویش و نفی اصالت و ارزشهاي خویش است که سرانجام قربانی سرنوشتی می شود که بدستان قوی و آهنین جلادان تاریخ با حیله گری ها و تخنیک های نوین شبه علمی و دغلکاری های فیلسوف مأبانه و با کمک بزرگترین مراکز اکادمیک جهانی برای شان چیده شده است. لهذا این نسل شبه غربی که بوسیله ء **« هنر پیشگان رسمی روشنفکر بازی»** که از قضا در دامن قدرت کاذب و وابسته با بیگانه گان غلطیده اند و با محاسبه ها و فورمول های قدیم و نا سنجیده قومی و نژادی نسبت به انسان معاصر قضاوت می کنند پدید آمد ، هر آنچه که از گذشته تاریخ و تمدن این سرزمین به میراث برد بودند به دست خود نابود کند و در عوض انواع یک زندگی اجتماعی ، سیاسی و اقتصادی و اخلاقی نظام مافیائی حاکم را بر خود و نسل کنونی افغانستان تحمیل سازند . البته جای این سوال هنوز هم باقی است که وقتی در ترمینو لوژی مشروعیت سیاسی و حقوقی یک نظام دموکراتیک آنهم با اضافه بر چسب زدن پسوند « **اسلامی** » به جستجو میپردازیم ، مؤقیعت و جایگاه حقوقی نظام **« دولت جمهوری اسلامی افغانستان!!** » در کجای آن قرار دارد ؟ مضاف بر اینکه همه ء ما بوضوح می بینیم که چگونه « انسان » این روح خدا یکسره « موش » شده و سکه می اندوزد و می جود ، وکارش تنها غارت کردن و فریب دادن و پامل ساختن بهترین ارزش های تاریخی و فرهنگی مردم مسلمان افغانستان است ! بگذارید قبل از آنکه مبحث برداشت هایم از مسافرت به افغانستان عزیز را به اتمام برسانم و یا دست کم بصورت مؤقت این پرونده را ببندم توجه خواننده گان گرامی این یادداشت را به یک مغالطه ای تاریخی و علمی جلب کنم که در حوزه ء دانش و روشنفکری در جامعه ما بوجود آمده است . آن اینکه ابهام تعریف مشخص و روشنی از مفهوم « **روشنفکر و مسؤولیتش** » مؤجب فاجعه های بزرگی در زندگی همه انسانها و بطور اخص ما افغانها گشته است . زیرا روشنفکر محض برویت روشنفکر بودن نه میتواند در ارزشها و خصوصیات و صفات مشترکی به شکل جهانی

عرض اندام کند ، مگر آنکه انسان با برداشت هایش نسبت به خود ، محیط و اجتماعش به شکل جهانی وجود داشته باشد که متأسفانه ما هنوز هم از مرحله ای که یک ملت یا یک جامعه به نام انسان جهان شمول بر روی این کره زمین قرار داشته باشد فاصله زیادی داریم . بنا براین روشنفکر در قالب ها و صفات و خصوصیات مشترک به سطح جهانی وجود ندارد در حالیکه یک دانشمند کیمیا ، فزیک و بیولوژی با همین گونه خصوصیات مشترک و ارزش های ثابت در شکل جهانی اش وجود داشته است.

متأسفانه که در جامعه ما و تا اکنون مقولاتی چون «روشنفکر» و «دانشمند» را متراffد هم فرض شده اند ، در تمیز و تشخیص رسالت های این دو قشر بخطا رفته ایم . لهذا به باور و اعتقاد من مسؤولیت روشنفکر چیزی نیست که در پوهنتون ها ای بزرگی فرا گرفته شود و سپس بصورت ناقص و معیوبی به متن جوامع انسانی انتقال یابند . یک اشتباه تاریخی و اساسی ای که در بوجود آوردن این وضعیت فاجعه آمیز کنونی نقش داشته است ، این است که اکثر یتی از ما فکر کرده ایم که تنها برای تعالی ، پیشرفت و باز سازی کشور ویران شده ما افغانستان کسب تصدیق نامه های تحصیلی پوهنتون ها ای معتبر جهان با حمایت مراکز و انسٹیتوت های مافیائی وابسته به شرکت های چند ملیتی نفتی با اضافه زبان نیم بند انگلیسی کافی است یا اینکه فکر کنیم کسی که در اوچ و عنفوان جوانی به خارج رفته و «مکاتب اجتماعی و سیاسی و ایدیولوژی های فلسفی» را خوانده و برگشته روشنفکر است !! درست است که این آفای روشنفکری که از غرب برگشته ممکن است مهمترین مکاتب فلسفی و سیاسی از قبیل «مکتب فرانکفورت ! مکاتب مارکس و سارترو جان لاک و توماس هابس وده ها فیلیسوف و دانشمند» را خوانده باشد که این ها از مهمترین و اثر گذار ترین ایدیولوژی های آن وقت اروپا و غرب بشمار می آمدند و در تاریخ اروپا و جهان نقش خاص و قابل اهمیتی را بازی کرده اند ، اما همین شخص برگشته از غرب تنها با خاطر تخصص و فراگیری این ایدیولوژی ها نه میتواند به مثابه یک روشنفکر آگاه و متعهد در جامعه افغانی کوچکترین نقشی را بازی کند و با ایمان بخشیدن به جامعه و تحلیل درد های اجتماعی و ایجاد «خود آگاهی در مردم» و تعیین یک هدف و ایده آل مشترک برای آنها جامعه را به حرکت در بیاورد ، زیرا او با خواندن و فهمیدن این مکاتب و دانستن آنها متخصص و دانشمند این مکاتب است که میتواند در هر پوهنتونی (دانشگاهی) به تدریس آنها بپردازد ، بنا براین «روشنفکر» به عنوان یک "تیپ ثابت جهانی" وجود ندارد . بصورت واضح باید گفت کسانی و یا آنانی که از بزرگترین پوهنتونهای جهان صنعتی و سرمایه داری دیپلوم های دارند و هر صبح و هر شام بر «**تربیون های رسمی و نا رسمی**» مافیائی حاکم بر سرنوشت جامعه افغانی حضور پیدا میکنند بدون تردید با تاریخ و فرهنگ جامعه ما بیگانه اند ، من اکیدا باور دارم روشنفکری که از متن جامعه صنعتی و فرهنگ تاریخی نظام طبقاتی سرمایه داری برخاسته و در

متن حرکت ها و جنبش های بزرگ اصلاحی قرار گرفته است ، درد ها ، بینیش ها و حساسیت ها می مردم و توده های عُصیانگری را که در زیر دندانه های چرخ خونین سرمایه داری آنهم از جنس ما فیائی آن خون میریزاند ، به سوی یک نظام خاص اجتماعی و تاریخی هدایت می کند . وقتی یکی از کسانی که از سرزمهین های شرقی منجمله افغانستان عزیزما مشغول فراگیری تمامی همین اسلوب ها ، جهان بینی ها ای تاریخی و اقتصادی که برای تغییر و اصلاح جوامع صنعتی به بهترین وجه کار ساز اند بوده باشند ، بدون تردید نه میتوانند در دیگر جوامع نظیر افغانستان روشنفکر نامیده شوند!! . زیرا وی و تمام کسانی که مشغول فراگیری جهان بینی و تحلیل خاصی نسبت به نوع زندگی انسان باشند جوامع غربی اند و مکتب فکری و زبان تحلیل و تقاضاهم با مردم را نیز عیناً نظیر روشنفکران جوامع غربی داشته اند بصورت یقین که حامل کاپی اندیشه ها و فرآورده های همان روشنفکران جامعه غربی محسوب می شوند و مسلمأً مشروعيت و حضور آنها به مثابه روشنفکران اصیل در جوامع شرقی بالخصوص افغانستان سخت خدشه دار گردیده و زیر سوال میروند .

در تصویر و روشنی چنین وضع تاریخی سیاسی و اجتماعی است که در هیچ مقطعی از تاریخ و در هیچ قسمتی از جغرافیای این میهن به شگفتی و در دنایی وضعیت کنونی وجود نداشته است . مردم و ملتی که همیشه در بیرون بر بیگانه پیروز بوده است . با درد و دریغ که همیشه در « خانه » و از دست آشنا شکست خورده اند . چه کسی میتواند به سادگی تصور کند که فلسفه زندگی و جهان بینی اصلی برخی از نامدار ترین نیروهای جامعه عقب نگاهداشته شده ما بر ویرانی ، قتل و خونریزی نهاده شده باشد ؟ با چنین تلقی عمیق و چنان دامنه وسیع فاجعه کنونی باید گفت که به قول دانشمندی روشنفکر اصیل و متعهد جامعه افغانی کسی است که تمامی فضای اندیشه و عاطفه اش از آرمان و عشق به خدا و انسان سرشار است و سراسر قلمرو مسؤولیت اش را « جهاد اکبر » برای توحید همه جانبه و « طبقاتی » پُر می کند . اما آیا حرکت تاریخ و به تعبیر درست تری سیر تکاملی نوع انسان در قلمرو حیات پُر خم و پیچ زندگی در چنین مرحله حساس متوقف می ماند ؟ که جهل ، فقر ، بیسواندی ، خود کامه گی و کوتاه اندیشه زمامدارن و راه بلدان استعمار خارجی و استثمار داخلی عواملی اند که بزرگترین مانع برداشتن گام های استواری به منظور نجات مردم ما تلقی میگردند . یا هو

2008 / 10 / 19